

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการไต่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชน¹

एमपीวี ชะเอมวัลย์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับการไต่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชน ตามพระราชบัญญัติการไต่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562 โดยการไต่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชน เป็นวิธีการยุติข้อพิพาทอีกวิธีหนึ่งที่ประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ นำมาใช้อย่างมาก เนื่องจากการดำเนินการที่อำนวยความสะดวกรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ โดยคู่พิพาทสามารถยุติข้อพิพาทได้ด้วยความพึงพอใจร่วมกัน ไม่มีฝ่ายใดแพ้หรือฝ่ายใดเป็นผู้ชนะแต่ถือว่าคู่ความทั้งสองฝ่าย ชนะด้วยกันทั้งคู่ และทั้งสองฝ่ายยังสามารถรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันได้ กฎหมายฉบับนี้ได้รับรองการจัดตั้งศูนย์ไต่เกลี่ยข้อพิพาทและกระบวนการไต่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีภาคประชาชน การส่งเสริมและการกำกับดูแลศูนย์ไต่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีภาคประชาชน ซึ่งกำหนดให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งศูนย์ไต่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการไต่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน โดยการจัดตั้งและการดำเนินการของศูนย์ไต่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนนั้นต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ว่าด้วยการไต่เกลี่ยข้อพิพาท ของศูนย์ไต่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน พ.ศ. 2562 ซึ่งกำหนดว่าให้ผู้ไต่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด โดยพระราชบัญญัติการไต่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562 มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการลดคดีขึ้นสู่ศาล เพื่อยุติข้อพิพาทตั้งแต่เริ่มต้น³ โดยเฉพาะข้อพิพาทระหว่างคนในชุมชนหรือ บ้านใกล้เรือนเคียงเพื่อที่จะสร้างความเป็นธรรมให้กับสังคมและถือเป็นการระงับการทางเลือกว่าเปิดโอกาสให้คู่พิพาทสามารถเยียวยา แก้ปัญหาในการหาทางออกร่วมกัน มีผู้ไต่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นคนกลางที่มีหน้าที่คอยช่วยเจรจา ชูใจ เสนอแนวทาง แนะนำทางแก้ไขในการไต่เกลี่ย แต่ไม่ได้เป็นผู้ชี้ขาดข้อพิพาทโดยตรง โดยลักษณะของข้อพิพาทนั้น หากเป็นข้อพิพาททางแพ่งต้องมีทุนทรัพย์ไม่มาก และ กรณีที่เป็นข้อพิพาททางอาญาบางประเภทตามที่กฎหมายกำหนด

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่องปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการไต่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชน โดนมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คนพร จิตต์จรูญเกียรติ และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนกพร สุมนะเศรษฐกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑิลา ภักดิ์คิง

²นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาเขตบางนา) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ธีระ สนิทธารักษ์ และคณะ, “โครงการวิจัยการถอดบทเรียนการไต่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน (รายงานวิจัย),” สำนักกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม, 2561, หน้า 9

กฎหมายฉบับนี้ได้รับรองการจัดตั้งศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทและกระบวนการไต่ถามข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีภาคประชาชน การส่งเสริมและการกำกับดูแลศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทก่อนฟ้องคดีภาคประชาชน ซึ่งกำหนดให้กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม ทำหน้าที่ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนรวมกลุ่มกันจัดตั้งศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชนเพื่อดำเนินงานเกี่ยวกับการไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชน⁴ โดยการจัดตั้งและการดำเนินการของศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชนนั้นต้องปฏิบัติตามระเบียบกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ว่าด้วยการไต่ถามข้อพิพาท ของศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชน พ.ศ. 2562⁵ ซึ่งกำหนดให้ผู้ไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนด

ศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชนมีอำนาจหน้าที่ในการไต่ถามข้อพิพาท⁶ได้เฉพาะ ที่กำหนดไว้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) ข้อพิพาททางแพ่งที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินห้าแสนบาท หรือ ไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดใน พระราชกฤษฎีกา

(2) ข้อพิพาททางแพ่งอื่นนอกจาก (1) ตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(3) ข้อพิพาททางอาญาตามมาตรา 35⁷

ประการสำคัญได้บัญญัติให้ข้อตกลงระงับข้อพิพาทที่จัดทำขึ้น หากกรมคุ้มครองสิทธิและ เสรีภาพให้การรับรองว่าการไต่ถามข้อพิพาทของศูนย์ไต่ถามข้อพิพาทภาคประชาชนในเรื่อง ดังกล่าวนั้นได้ดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด และออกหนังสือรับรองให้แล้วจะส่งผลให้ข้อตกลง ระงับข้อพิพาทนั้นบังคับกันได้หรือให้สิทธินำคดีอาญาไปฟ้องระงับไปตามพระราชบัญญัตินี้⁸ อย่างไรก็ดีตาม บุคคลดังกล่าวที่มีคุณสมบัติตามข้างต้นจะสามารถเป็นผู้ไต่ถามภาคประชาชนได้ ตามที่มีการกำหนดขอบเขตและบทบาทอำนาจหน้าที่ไว้ตามพระราชบัญญัตินี้

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการไต่ถามข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชนตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ.2562 พบว่ายังมีปัญหาอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ดังนี้

ประการแรกคือ ปัญหาการกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุของผู้ไต่ถาม

⁴พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562, หมวด 5 มาตรา 68 ถึงมาตรา 70.

⁵ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136/ตอนพิเศษที่ 297 ง ประกาศ ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2562.

⁶พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562, มาตรา 20 ประกอบมาตรา 69 วรรคแรก.

⁷พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562, มาตรา 35.

⁸พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ. 2562, มาตรา 69 วรรคสอง.

พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ.2562 ได้กำหนดคุณสมบัติของ ผู้ไต่ถามข้อพิพาทไว้ถึงลักษณะต้องห้าม ในมาตรา 10 คุณสมบัติดังบัญญัติไว้ใช้ทั้งในกรณีที่ ผู้ไต่ถามข้อพิพาททางอาญาและข้อพิพาททางแพ่ง รวมไปถึงการกำหนดคุณสมบัติของผู้ไต่ถามข้อพิพาท ชุมชน กล่าวคือผู้ไต่ถามจะต้องเป็นผู้ที่ผ่านการอบรมตามที่คณะกรรมการคณะกรรมการพัฒนาการบริหารงาน ยุติธรรมแห่งชาติรับรองและสมควรที่จะเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านต่างๆอันเป็นประโยชน์ในการไต่ถามข้อ พิพาทก่อนฟ้อง

แต่การกำหนดคุณสมบัติของผู้ไต่ถามข้อพิพาทก่อนฟ้องข้างต้น ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุ ของผู้ไต่ถามข้อพิพาท ซึ่งอายุก็เป็นส่วนสำคัญ การไม่ได้กำหนดอายุเอาไว้ให้มีความชัดเจน ก็จะทำให้เกิดการ สับสนว่าต้องมีอายุเท่าไรกันแน่ ที่จะมีคุณสมบัติเหมาะสมที่จะเป็นผู้ไต่ถามข้อพิพาท เพราะสิ่งที่สำคัญที่สุด ของการเป็นคนกลางผู้ไต่ถาม มีหน้าที่เจรจาให้คู่พิพาทมีความเชื่อถือไว้วางใจ ทำให้คู่พิพาททุกฝ่ายต่างยอมรับใน ตัวผู้ไต่ถาม ซึ่งการที่หากผู้ไต่ถามอายุน้อยเกินไป ขาดประสบการณ์ จิตวิทยาในการเจรจาโน้มน้าวใจ หาทางออกให้แก่คู่พิพาท ก็อาจจะทำให้การไต่ถามข้อพิพาทนั้นเป็นการยากขึ้น จนบางเรื่องอาจจะทำให้ไม่ สามารถไต่ถามข้อพิพาทให้สำเร็จได้ สร้างความบดบังเพิ่มขึ้นไปอีกได้เช่นกัน

ประการที่สอง ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดประเภทในคดีอาญาที่สามารถไต่ถาม
ตามพระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ.2562 มาตรา 41(3) ที่บัญญัติการไต่ถามข้อพิพาททาง อาญาที่สามารถไต่ถามได้ดังต่อไปนี้⁹

(3) ความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกินสามปีตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

ความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา อันได้แก่

1. ความผิดฐานเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้มีผู้ถึงแก่ความตาย ตามมาตรา 294 วรรคหนึ่ง
2. ความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ตามมาตรา 295
3. ความผิดฐานทำร้ายร่างกายมีเหตุฉกรรจ์ ตามมาตรา 296
4. ความผิดฐานเข้าร่วมชุมนุมต่อสู้มีผู้ได้รับอันตรายสาหัส ตามมาตรา 299 วรรคหนึ่ง
5. ความผิดฐานประมาท เป็นเหตุให้ผู้อื่นรับอันตรายสาหัส ตามมาตรา 300
6. ความผิดฐานลักทรัพย์ ตามมาตรา 334

ให้ความผิดทั้ง 6 ฐาน ตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ เป็นความผิดอาญาที่สามารถไต่ถามได้จากที่ได้ ศึกษาเห็นว่าเจตนารมณ์ที่มีพระราชบัญญัติการไต่ถาม พ.ศ.2562 ขึ้นมา ตามมาตรา 41(3) ที่กำหนดให้ศูนย์ ไต่ถามภาคประชาชนสามารถ

ไต่ถามได้สำหรับความผิดทั้ง 6 ฐานซึ่งมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงไม่เกิน 3 ปี เพราะเป็นอัตราโทษระยะสั้น การ

⁹พระราชบัญญัติการไต่ถามข้อพิพาท พ.ศ.2562 มาตรา 41(3)

ถูกลงโทษตัดสินจำคุกระยะเวลาเพียงสั้นๆแท้จริง ไม่อาจทำให้เพียงพอที่จะปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การที่นำตัวผู้กระทำความผิดที่มีอัตราโทษจำคุกระยะสั้นเข้าไปจำกัดเสรีภาพนั้นอาจมิใช่ผลดีทั้งตัวรัฐและตัว ผู้กระทำความผิด กล่าวคือการที่นำตัวผู้กระทำความผิด ไม่ว่าจะเจตนาหรือไม่เจตนาเข้าไปจำคุก แม้เป็นเพียง ระยะเวลาสั้นๆนั้นก็ถือว่าเขาได้รับการลงโทษแล้ว พันโทออกมา สังคมส่วนใหญ่ก็มองว่าเป็นคนจู้จุก คนเคย กระทำความผิด ไม่ยอมรับ ไปสมัครงานที่ไหนก็ไม่มีผู้ว่าจ้างจะเต็มใจรับ หากแต่จะทำให้กลับไปกระทำ ความผิดซ้ำอีกได้ มีแนวโน้มที่จะก่อความรุนแรงยิ่งกว่าครั้งก่อนได้ และกลับมาพิจารณาในมุมของรัฐ หากการ จำคุกระยะสั้นไม่ได้เพียงพอกับการกลับตัว ปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงตัว แต่รัฐกลับต้องมำค่าใช้จ่ายที่สูงในการ จำกัดเสรีภาพของบุคคลและเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายของรัฐที่จะต้องจ่ายไปกับการกระทำความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูง นั้น ไม่คุ้มค่ากัน รัฐยอมเสียประโยชน์ แทนที่จะได้นำเงินไปใช้ประโยชน์ด้านอื่นหรือพัฒนาบุคคลในเรือนจำ

เมื่อพิจารณาถึงการลงโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี อันเป็นการจำคุกระยะสั้นไม่เพียงพอที่จะทำให้ผู้ที่กระทำ ความผิดกลับกลั้วกลับใจได้ หรือพฤติกรรมจะเปลี่ยนแปลงไป แต่รัฐกลับต้องเสียค่าใช้จ่ายไปกับการดูแลในการ จำกัดเสรีภาพของบุคคล และเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายที่รัฐต้องเสียไปเปรียบเทียบกับความผิดที่บุคคลได้กระทำความผิด ตามหลักนิติเศรษฐศาสตร์แล้วนั้นเห็นได้ว่ามันไม่คุ้มค่ากัน นั่นคือ ต้นทุนของรัฐสูงกว่าความเสียหายที่จะเอาไป ใช้ควบคุมบุคคลในเรือนจำ รัฐเสียโอกาสในการนำค่าใช้จ่ายส่วนนี้ไปทำประโยชน์อย่างอื่นเพื่อพัฒนาประเทศ ยิ่งไปกว่านั้นคือ ความผิดบางประเภทเป็นความผิดที่กระทำให้เกิดความเสียหายต่อส่วนตัว ไม่ได้กระทบไปถึง สังคม เมื่อมาพิจารณาประกอบกับความผิดที่ได้กระทำผิดนั้นที่มีโทษจำคุกระยะสั้น วัตถุประสงค์ของการ ลงโทษ และทฤษฎีการตีตราที่กล่าวว่าสังคมนั้นเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของอาชญากรทำให้ผู้กระทำผิดโดยไม่ เปิดโอกาสให้ผู้กระทำความผิดได้มีโอกาสกลับตัว¹⁰ แล้วผู้ศึกษาเห็นควรให้มีการไถ่เกลี่ยหรือยอมความกันได้

เช่นความผิดฐานลักทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 335 (11) (12) แม้จะเกิดจากการกระทำ ความผิดอันมีเจตนาชั่วร้าย แต่มองถึงความเดือดร้อนเสียหายที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อผู้เสียหายเป็นการส่วนตัว และ ผู้กระทำความผิดไม่ได้ใช้ความรุนแรงหรือทำให้เกิดอันตรายถึงชีวิต คงมีแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อทรัพย์สิน ที่มีราคาเพียงเล็กน้อยเท่านั้น เมื่อผู้กระทำความผิดชดใช้ค่าเสียหายจนเป็นที่พอใจและมีการสำนึกผิดในการ กระทำ หรือเหตุผลในการกระทำที่เกิดมาจากความจำเป็น ยากจนเกินทนทาน ก็ไม่ควรที่จะถูกดำเนินคดีตาม กฎหมายต่อไป

ประการที่สาม ปัญหาเกี่ยวกับการให้มีการไถ่เกลี่ยข้อพิพาททางออนไลน์

หากจะแก้ปัญหาและส่งเสริมให้มีการไถ่เกลี่ยข้อพิพาทภาคประชาชนง่ายขึ้น การไถ่เกลี่ยข้อพิพาท ทางออนไลน์อาจจะเป็นหนทางที่ดีและทำให้การไถ่เกลี่ยมีประสิทธิภาพ หากการไม่ต้องประชันหน้ากัน หาก

¹⁰วิชัช ช้างหัวหน้าและคณะ, รายงานฉบับสมบูรณ์ เรื่องการนำหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ไปใช้ในการประนีประนอม ข้อพิพาทในคดีอาญา : ศึกษากรณีศาลอาญา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย), หน้า 14-15.

เกิดกรณีพิพาทที่เพิ่งผ่านมาแบบสดๆ ร้อนๆ การหลีกเลี่ยงไม่ให้ได้เจตตัวกัน ถือว่าเป็นการช่วยให้ไกล่เกลี่ยง่ายขึ้น หรือหากว่าต้องการไกล่เกลี่ย แต่ฝ่ายหนึ่งอยู่ไกลไม่สามารถเดินทางมาไกล่เกลี่ยข้อพิพาทได้หรือค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นอีก การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทผ่านทางออนไลน์นั้นน่ามีความสำคัญกับยุคนี้ ยุคที่เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการพัฒนาชีวิต พัฒนาให้รวดเร็วและมีประโยชน์กับประชาชนมาก ทั้งนี้ เมื่อพระราชบัญญัติว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562 ไม่ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางออนไลน์ ย่อมส่งผลให้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเป็นไปได้โดยยากลำบาก ไม่ราบรื่น หากมีการนำเทคโนโลยีด้านออนไลน์เข้ามาช่วยในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทย่อมเป็นผลดี เนื่องจากการไกล่เกลี่ยทางออนไลน์ คือ การไกล่เกลี่ยที่นำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเหลือในการไกล่เกลี่ย เช่น ห้องสนทนา หรือติดต่อผ่านจอภาพ (Video Conference) โดยไกล่เกลี่ยทางออนไลน์ถือเป็นอีกทางเลือกที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทแก่คู่พิพาท เพื่อช่วยให้การบังคับใช้พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 มีประสิทธิภาพและบรรลุวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

ดังนั้นแล้วเพื่อให้การไกล่เกลี่ยข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพพลัสสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ย พ.ศ.2562 นี้ ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการกำหนดคุณสมบัติเกี่ยวกับอายุของผู้ไกล่เกลี่ย

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 10 ก. แห่งพระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 ใช้คำดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(1) อายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี

(2) ต้องเป็นผู้ผ่านการอบรมหลักสูตรการเป็นผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และจะต้องมีความรู้เบื้องต้นและผ่านการอบรมในเรื่องข้อกฎหมายที่จะไกล่เกลี่ย ตามหลักสูตรที่ที่คณะกรรมการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการบริหารงานยุติธรรมแห่งชาติรับรอง

(3) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในด้านต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์แก่การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

ทั้งนี้เพื่อให้บุคคลที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องที่จะไกล่เกลี่ยข้อพิพาท เพื่อจะส่งต่อความรู้ให้แก่คู่พิพาท และหาหนทางยุติข้อพิพาทให้แก่คู่พิพาทได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดประเภทในคดีอาญาที่สามารถไกล่เกลี่ย

เห็นควรให้มีการเพิ่มเติมประเภทของคดีอาญาที่สามารถที่จะเข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ยได้ จึงเห็นควรให้เพิ่มเติม มาตรา 41(4) ความผิดที่กระทำต่อทรัพย์ที่มีราคาเพียงเล็กน้อย กระทำไปด้วยความยากจน จำใจ และให้กำหนดเพิ่ม มาตรา 335 (11) (12) ท้ายบัญชีพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้สามารถทำการไกล่เกลี่ยข้อ

พิพาททางอาญาก่อนฟ้องได้มากยิ่งขึ้น เพื่อจะได้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ที่สร้างขึ้น มา เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ ประองคองในสังคม การให้โอกาสคนยอมสำคัญกว่าสิ่งอื่นใด

3.ปัญหาเกี่ยวกับการให้มีการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางออนไลน์

ผู้ศึกษาขอเสนอแนะให้นำการไกล่เกลี่ยออนไลน์ที่สำนักงานศาลยุติธรรมใช้มาปรับใช้กับการไกล่เกลี่ย ข้อพิพาทก่อนฟ้องภาคประชาชน ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อทุกฝ่าย สะดวกรวดเร็ว ลดค่าใช้จ่ายในส่วนที่ ไม่จำเป็นออกไปได้อย่างมาก และช่วยให้การไกล่เกลี่ยสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี บรรลุวัตถุประสงค์ตาม พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562 นี้ ซึ่งมีมาเพื่อประชาชน

ฉะนั้นผู้ศึกษาขอให้เพิ่มเติม มาตรา 21 วรรคหก หากคู่กรณีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะประสงค์ให้มีการไกล่ เกลี่ยออนไลน์ หรือผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ ให้ยื่นคำร้องต่อหน่วยงานซึ่งดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

เอกสารอ้างอิง

ธีระ สนิทธารักษ์ และคณะ, “โครงการวิจัยการถอดบทเรียนการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทในชุมชน เพื่อเสริมสร้าง

ความเข้มแข็งของชุมชน (รายงานวิจัย),” สำนักกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม, 2561, หน้า 9
พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562, หมวด 5 มาตรา 68 ถึงมาตรา 70.

ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 136/ตอนพิเศษที่ 297 ง ประกาศ ณ วันที่ 3 ธันวาคม 2562.

พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562, มาตรา 20 ประกอบมาตรา 69 วรรคแรก.

พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562, มาตรา 35.

พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562, มาตรา 69 วรรคสอง.

พระราชบัญญัติการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ.2562 มาตรา 41(3)

วิชัย ช่างหัวหน้าและคณะ, รายงานฉบับสมบูรณ์ เรื่องการนำหลักความยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ไปใช้ในการ

ประนอมข้อพิพาทในคดีอาญา : ศึกษากรณีศาลอาญา (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย), หน้า 14-15.